

NATUURHISTORISCH MAANDBLAD

Orgaan van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg.

Hoofdredactie: G. H. Waage, Prof. Pieter Willemsstraat 41, Maastricht, Telefoon 3605. **Mederedacteurs:** Jos. Cremers; Canne-België. **Dr. H. Schmitz S. J.**, Ignatius College, Valkenburg (L.), Telef. 35. **R. Geurts**, Echt. **Penningmeester:** ir. P. Marres, Villa „Rozenhof“, St. Pieter-Maastricht, Postgiro 125366 ten name v. h. Nat. hist. Gen., Maastricht. **Drukkerij v.h. Cl. Goffin**, Nieuwstraat 9, Tel. 2121.

Versijnt **Vrijdags** voor de Maand. Vergad. van het Natuurhistorisch Genootschap (op den eersten Woensdag der maand) en wordt aan de Leden van het **Natuurhistorisch Genootschap in Limburg** gratis en franco toegezonden. Prijs voor niet-leden f 6.00 per jaar, afzonderlijke nummers voor niet-leden 50 cent, voor leden 30 cent. Jaarl. contributie der leden f 3.50. Auteursrecht voorbehouden.

INHOUD: Aankondiging Algemeene Vergadering te Kanne (België) op 2en Pinksterdag 29 Mei e.k. in hôtél „Albertkanaal“. — **Waage**. Welkom! — Nieuwe Leden. — Verslag van de Maandelijksche Vergadering te Maastricht op Woensdag 3 Mei 1939. — Verslag der Roermondsche Vergadering op 2 Mei 1939. — **J. Cremers**. Kanne. — Geologische opmerkingen. — **L. Gregoire**. Met flora en plantentrommel naar Kanne en omgeving. — **Dr. H. F. Steenhuis**. Glauconiet. Overzicht van de over dit mineraal verschenen literatuur (1819—1934) als proeve eener beredeneerde bibliografie. Vervolg. — **H. Schmitz S. J.** Neuseeländische Phoriden. Fortsetzung.

Algemeene Vergadering te Kanne (België)

op 2en PINKSTERDAG 29 Mei e.k. in Hôtél „Albertkanaal“
te 11.30 uur (Nederl. tijd.)

AGENDA:

1. Opening.
2. Verslag van den Secretaris.
3. Verslag van den Penningmeester.
4. Verslag van de Kascommissie.
5. Verkiezing van 3 Bestuursleden. Reglementair treden af de heeren:
Fr. v. Rummelen, Dr. H. Schmitz S. J. en Mr. Dr. W. A. J. H. Waterschoot
v. d. Gracht.

De afgetreden en zijn terstond herkiesbaar.

6. Rondvraag
7. Sluiting.

Diner te 1 uur. Kosten fl 1.50.

Excursie

in de omgeving van Kanne. Vertrek te 3 uur. De excursie belooft in meer dan één opzicht interessant te worden. (Pas of bewijs van Nederlanderschap meenemen) Samenkomst te 10³/₄ uur op het Stationsplein, Maastricht. Opgave van deelname aan excursie en diner liefst zoo spoedig mogelijk bij den Secretaris, Prof. P. Willemsstraat 41, Maastricht.

Voor het Bestuur.
G. H. WAAGE, Secretaris.

W E L K O M !

In zijn vergadering van 16 Mei l.l. benoemde de Gemeenteraad van Maastricht tot Conservatrice aan het Natuurhistorisch Museum Mej. Dr. W. v. d. Geyn.

Deze benoeming verheugt ons aller, allerhartelijkst. Ze is in overeenstemming met de innigste wenschen van het Bestuur van ons Genootschap en in overeenstemming met het advies, door dat Bestuur gegeven aan het College van B. en W.

Wij wenschen onze nieuwe Conservatrice namens ons Genootschap van harte geluk met deze eervolle aanstelling.

Eervol, waar zij aan het hoofd komt te staan van een Museum, dat een zeer belangrijke plaats inneemt in ons land en waaraan haar een belangrijke, wetenschappelijke taak wacht, een taak, die zwaar zal wezen, waar zij Rector Cremers moet vervangen.

Maar niet alleen onze Conservatrice wenschen we geluk. Ook ons Genootschap. Wij toch krijgen in Dr. W. v. d. Geyn, een eminent geleerde, iemand, die op Museum-gebied rijke ervaring heeft opgedaan eerst aan 's Rijks Geologisch Museum te Leiden, als assistente van Prof. Dr. I. v. d. Vlerk, daarna aan het Geologisch Instituut der

Technische Hoogeschool te Delft, als assistente van Prof. Dr. Umbgrove.

Maar niet alleen om haar wetenschappelijke kennis en Museum-ervaring zien wij onze nieuwe Conservatrice gaarne verschijnen, ook om haar eenvoudige, prettige persoonlijkheid. Dit toch zal haar ook van zooveel beteekenis doen zijn voor ons Museum, waar zij vele en veelsoortige personen zal moeten ontvangen en rondleiden.

Ons Bestuur zegt haar alle hulp en steun toe.

Wij roepen haar toe: Welkom!

W.

Wilhelmina Anna Eleonora van de Geyn werd geboren te Puiflijk, deed eindexamen gym. B. in '29 aan het R. K. Gymnasium „St. Angela” te Venraay. Studeerde aan de Rijksuniversiteit te Leiden biologie, dierkunde (hoofdvak), plantkunde en geologie (bijvakken); legde in 1931 het candidaalexamen, in 1934 het doctoraal-examen af. Promoveerde in 1937 op proefschrift: „Das Tertiär der Niederlanden, mit besonderer Berücksichtigung der Selachierfauna”, tot doctor in de Wis- en Natuurkunde aan de Rijksuniversiteit te Leiden.

Zij was van '34—'37 in dienst van de Rijksuniversiteit te Leiden als assistente aan het Rijks Geologisch Museum, van Sept. '37 tot heden als assistente aan het Mijnbouwkundig Instituut der Technische Hoogeschool te Delft.

Publicaties:

1. „A monograph on the Orbitoididae, occurring in the Tertiary of America”, Leidsche Geol. Mededeelingen, dl. VII, (in samenwerking met Prof. van der Vlerk).

2. „Les élasmobranches du Crétacé Marin du Limbourg hollandais”, Natuurhist. Maandblad, Jrg. '26.

3. „The age of the Elsloo-beds”, Proceedings van de Kon. Academie van Wetenschappen te Amsterdam, Vol. XL.

Zij heeft gewerkt in Musée d'Histoire Naturelle te Brussel en eenige malen in het Britsch Museum te Londen.

NIEUWE LEDEN.

J. Cals, Oud-Inspecteur L. O., P. Cuypersstraat 1, Roermond; A. G. Koenderink, Nassaustraat 32, Roermond; H. J. Bronnenberg, Hoofd der school, Herkenbosch; A. Smeets, Dir. R. K. Kweekschool, Kaldenkerkerweg 49, Venlo.

In verband met de Jaarvergadering wordt in Juni geen maandel. vergadering gehouden.

**VERSLAG VAN
DE MAANDELIJSCH VERGADERING
TE MAASTRICHT
OP WOENSDAG 3 MEI 1939.**

Aanwezig: de dames R. Willemse, T. Dütting en Zuster Dorothée, benevens de heeren: Jos. Cremers, Fr. v. Rummelen, M. Kamm, P. Marres, C. Willemse, M. Kemp, W. Snoek, L. Grégoire, H. Jongen, M. Mommers, J. Rijk, J. Maessen, H. Houx, L. Grossier, P. Rongen, D. v. Schaik, Br. Ezechiël, P. v. Heyst, Th. Heyen, P. Wassenberg, R. Bingen, J. Beckers, P. Bouchoms, A. v. Mastriqt, Edm. Nyst, H. Kortebos en G. Waage.

De Voorzitter opent de vergadering en deelt mede, dat verschillende leden van ons Genootschap uit Roermond en omgeving eens per maand en wel den eersten Dinsdag van de maand zullen bijeen komen op de wijze, als wij dat te Maastricht gewend zijn. De reis naar Maastricht is voor velen uit die omgeving te tijdrovend en te kostbaar om aan de bijeenkomsten hier deel te nemen en nu hebben onze leden, de heeren Mertens en Kruytzer 't initiatief genomen, om te Roermond eens per maand te vergaderen. Geen concurrentie dus, zooals sommigen meenen. Ons Bestuur verheugt het, wanneer leden van het Genootschap contact zoeken met elkaar en wanneer daardoor de betekenis van ons Genootschap ook in kringen doordringt, die wij vanuit Maastricht moeilijk kunnen bewerken. De verslagen dezer vergaderingen zullen in ons Maandblad worden opgenomen.

De Voorzitter ontving bericht, dat een week voor Paschen een visscher te Kessel in een fuik een otter heeft gevangen. 't Dier woog 6 pond. Helaas alweer een otter minder in Limburg. De heer M. Cremers te Sittard meldt ons, dat zich al verscheidene jaren een roekenkolonie bevindt achter de melkinrichting St. Rosa, tusschen de Geleen en de Keutelbeek. Op 21 April 1936 telde hij 54 nesten, 20 April 1937 waren er 73 nesten en op 29 April van dit jaar 31 nesten. In 1938 verzuimde hij de nesten te tellen.

Pater van Waesberghe stelde dezer dagen de Voorzitter een stuk vermolmd dennenhout ter hand, afkomstig van een balk, welke zat in een omgevallen ouden muur langs de Jeker in den Heksenhoek. Het hout zat vol doode imagines

een bij, welke *Anthidium manicatum* L. bleek te zijn. Deze bijen zijn gemakkelijk te herkennen aan de uit witgele dwarsvlekken bestaande versiering van het zwarte achterlijf. Het ♀ scheert met hare kaken de wollige beharing van sommige planten af, b.v. *Verbascum* en maakt hiervan de nesten, die worden aangelegd in reeds aanwezige holten van verweerd hout, ook in gaten in den grond en in muren. Deze bijen vliegen bij voorkeur op *Ballota* en op *Leonurus cardica* L., Hartsgespan, welke veel staan in den vlak in de buurt liggenden Museumtuin.

De heer Kemp zag met Paschen een verkeersweg te Valkenburg over een afstand van 30 m bezaaid met verpletterde padden. De dieren schenen op weg te zijn van de helling naar het water.

De heer Willemse toont eenige Bombardeerkevertjes (*Brachymus crepitans* L.) die op een bepaalde plaats te Kolmont (Ubagsberg) onder steenen veel voorkomen. 't Kevertje dankt zijn naam aan 't feit, dat het bij prikkeling een stof uitstoot, die onmiddellijk met een voor ons hoorbaar knalletje tot een blauwachtig wolkje ontploft onder lichtverschijnselen. Het gevormde gas ruikt naar salpeterzuur. Het zoontje van spr. kon de dieren tot uitstooting dezer stof brengen door prikkeling met een penseeltje of door een lichte druk op den kop.

De heer Waage geeft in een uitvoerig schema weer welke economisch belangrijke producten door de groene planten worden geproduceerd. Bij de C-assimilatie wordt glucose gevormd en door verdere omzettingen kunnen, met als beginproduct glucose, allerlei andere stoffen worden gevormd. Spr. noemt zetmeel, pectine, cellulose (kunstzij-fabricatie), hout (papierfabricatie), turf, bruinkool, steenkool, rubber, oliën en vetten. Door opname van N-verbindingen maakt de plaat eiwitten en spr. maakt duidelijk, hoe mensch en dier in voeding en gaswisseling afhankelijk zijn van de planten, die de beweeglijkste aller energieën vastleggen in de meest starre vormen van 't scheikundig arbeidsvermogen.

De heer Kamm toont een Révinien-kwartsiet en een sterk verweerde Devonische zandsteen, gevonden te Bemelen.

De heer Rijk doet een mededeeling, die hij aantrof in „De Telegraaf”.

De „Champion” van Imperial Airways, op weg naar Australië, heeft een blikken bus in de ijskast. In die bus zit een thermosflesch met 65 slapende *Anaitis Efformata* en *Plagiata*, plus een thermometer.

Deze rupsen worden door het Britsche Entomologische Instituut naar Canberra gezonden. Als zij de reis overleven — het is de eerste keer dat een dergelijke zending naar Australië onderweg is — zullen zij worden gebruikt om een soort onkruid te vernietigen, waarvan de schapenfokkers veel last hebben, speciaal in Nieuw Zuid Wales en Victoria. De plant in kwestie werd in 1870 door een Duitse vrouw naar Australië gebracht, omdat zij de gele bloemen zoo mooi vond. Jammer